

På opdagelse i de Kirgisiske bjerge

Af: Kristoffer Szilas

Vi var landet i Bishkek midt om natten og kørte direkte af sted mod en gammel militærbase, hvorfra vores helikopter fløj til base campen den følgende dag. Vi halvsov alle sammen og registrerede kun glimtvis det omgivende Kirgisiske landskab og de hærgede landsbyer, som ikke havde set renovering siden Sovjettiden. Vores lastbil var læsset med 7 top tunede klatrere, en lokal kok og en køkkendreng, samt mad og klatregrej til at vi kunne blive oppe i bjergene i 17 dage. Den gamle russiske maskine vi kørte i lignede en krydsning mellem en kampvogn og en skolebus og var nu brudt ned for femte gang i løbet af få timer. Vores chauffør havde dog hver gang held med at tætnede nogle slanger og få liv i motoren igen. Vi kørte ad stejle grusveje i bjergene og ankom først sent samme aften til flyvebasen, hvor vi blev indkvarteret i nogle små insektfyldte rum.

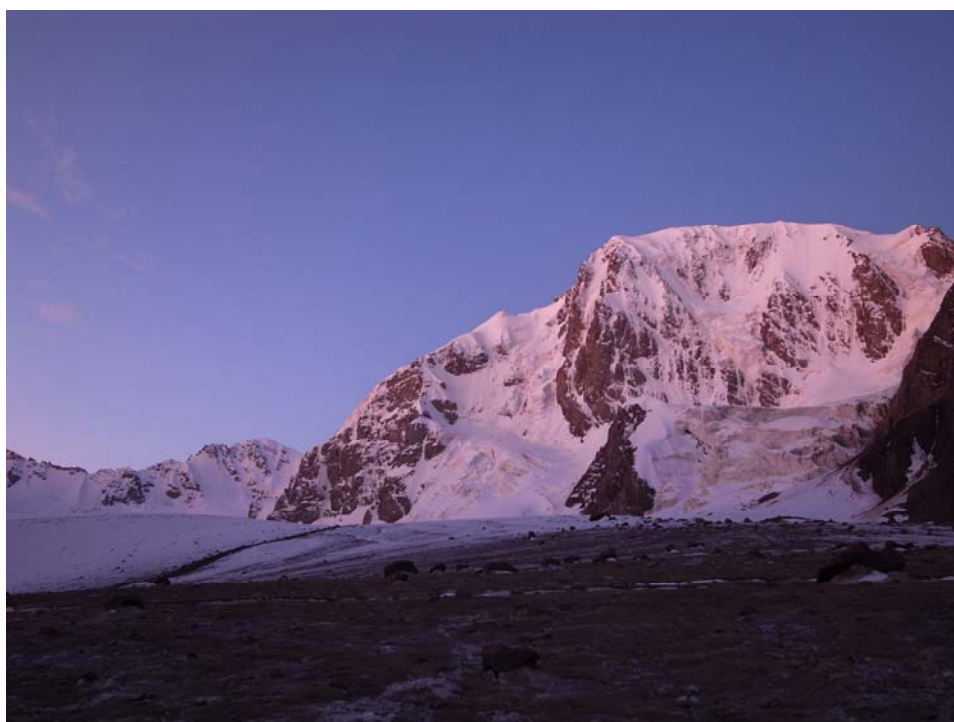
Næste dag gik med at vente på at vores helikopter ankom fra Kang Tengri. Da den omsider ankom, var skyerne begyndt at trække op. Vi fik at vide at den godt kunne forsøge at flyve ind til vores base camp, men at vi kunne risikere at skulle vende om og at vi i så fald skulle betale for den ekstra flyvning. Det accepterede vi og nogle lokale begyndte at læsse vores udstyr og mad ombord på helikopteren. Snart var vi af sted og det viste sig heldigvis at helikopteren kunne flyve ind langs med dalene og kunne derved undgå skyerne. Der var lidt stress med at finde den præcise position vi havde udset os til base camp via kort og satellit-fotos hjemmefra og samtidig at skulle finde et passende fladt og tørt sted for alle vores telte mens at rotoren kørte. Anden gang vi landede, var vi tilfredse med stedet og udstyret blev læsset ud af helikopteren, som hurtigt forlod os igen. Det var en kæmpe kontrast fra at den larm og klaustrofobi der havde været kort tid før i helikopteren til den dybe stilhed og det kæmpe panorama vi var i nu.

Vi satte vores telte op og gik derefter straks i gang med at sortere udstyr og gøre klar til at gå op i bjergene allerede næste dag. Klatreholdene bestod af Carsten Cooper-Jensen og Simon Lund Jensen som ville lægge sig helt op i bunden af Kichnik Sauktor gletsjeren for at forsøge et 5112 meter højt bjerg. Jakob Fisker, Anders Hedeager Pedersen og Sune Buur ville gå op ad samme gletsjer og forsøge et 5025 meter højt bjerg. Min britiske klatremakker Jim Broomhead og jeg ville gå op ad Chulaktor gletsjeren og forsøge et 5290 meter højt bjerg. Alle vores bjerge var hidtil ubestegne og faktisk havde der kun været tre klatreekspeditioner i Djangart regionen før os og ingen af dem havde klatret i den østlige del som vi befandt os i, så vi var virkelig kommet på opdagelsesrejse.

Helikopteren der transporterede os til basecampen.

Vi var ved at have pakket det hele og manglede bare lige et par gasdåser, så vi kunne smelte sne til drikkevand oppe på gletsjeren. Jeg kiggede lige i messeteltet efter de papkasser med gas vi havde medbragt i lastbilen, men kunne ikke se dem så jeg spurgte efter bedste evne kokken om hun havde set to kasser med gasdåser. På trods af at hun ikke kunne tale engelsk stod det klart at heller ikke hun havde set dem. Jeg spurgte derefter de andre om de vidste hvor gassen var og da ingen af dem havde set det siden vi forlod flyvepladsen begyndte panikken at brede sig i lejren for uden gas var turen slut. Vi havde ikke en chance for at få drikkevand oppe på gletsjeren, hvor alt vand ville være fuld af silt og mudder. Vi endevendte hele lejren og gik hen og kiggede hvor helikopteren var landet uden held. Vi havde ikke selv læsset udstyret af lastbilen og ind i helikopteren, så undervejs måtte nogen have taget vores gasdåser! Heldigvis havde vi lejet en lokal satellit-telefon, så vi måtte jo bare ringe og bede dem sende helikopteren ud med noget gas og så måtte vi tage diskussionen med om hvem der skulle betale for flyvningen når vi kom tilbage. Carsten fik nummeret til vores kontakt i Bishkek og forsøgte at ringe til ham. Der skete intet. Signalet var for svagt, så han prøvede på en bakketop lidt væk fra lejren. Vi så ham gå længere og længere væk og til sidst var han klatret 200 meter over vores lejr, men kom tilbage rystende på hovedet. Intet signal! Nu var situationen pludselig vendt til arrighed. Vi havde betalt i dyre domme for at få alt vores udstyr fragtet ud med helikopter og for at låne den satellit-telefon, som nu viste sig slet ikke at virke. Vi overvejede om vi kunne klatre uden gasdåserne og fandt nogle gletsjersøer på kortet og besluttede at vi bare måtte prøve for at turen ikke var spildt. Det betød dog at vi ikke kunne bruge vores medbragte frysetørrede mad, så vi kun havde mad til halvdelen af tiden i form af chokoladebarer og energigel.

Peak Alexandra set fra vores gletscher camp

Næste dag regnede det kraftigt. Carsten og Sune besluttede at de ville se om de kunne få signal på satellit-telefonen ved at vandre op på en lettere top i 3900 meters højde i nærheden af base campen, mens de andre ville bære udstyr op til deres gletsjer. Jim og jeg ville bare gå en tur op til vores gletsjer for at se ruten an, fordi vi havde set fra helikopteren at det kunne blive en ret omstændig tur.

Det viste sig dog at vores sti op til gletsjeren faktisk var fin nok selvom vi havde lidt problemer med at krydse floden og få timer senere var vi tilbage i base campen. Der mødte vi Carsten og Sune som ikke havde haft held med satellit-telefonen på trods af at de havde været helt ude af dalen, hvor der burde være signal. Lidt deprimerede gik vi til hver vores telt og læste, mens regnen fortsatte.

Jeg vågnede efter et par timer ved at der var nogen der snakkede russisk ved vores køkkentelt og det var tydeligvis ikke vores kok eller køkkendrengen, men en dyb mandestemme. Lidt skeptisk gik jeg ud for at se hvad der foregik og til min store forbavselse stod der en russisk familie på 6 medlemmer og snakkede med kokken i silende regn. Min første tanke var, hvor i alverden de var kommet fra. Vi var jo ude midt i ingenting og der har kun været en håndfuld mennesker her før os. Min anden tanke var om de havde en satellit-telefon med sig. Jeg gik over og snakkede med dem og det viste sig at de havde været 6 dage undervejs, men måtte vende om ved et snefyldt pas og var derfor på vej ud af dalen. De var også blevet lidt forbavsede over at se vores teltlejr. Forsigtigt og uden at forvente det mindste spurgte jeg dem og de tilfældigvis havde en satellit-telefon med sig. "Of course we have a satphone" lød svaret. Jeg havde ret svært ved at skjule min begejstring og styrede over til Castens telt og vækkede ham for at han kunne ringe til vores kontakt i Bishkek, så vi kunne få fløjet nogle gasdåser ind hurtigst muligt. Med et par afbrudte samtaler frem og tilbage var situationen bragt i orden og vi kunne forvente gassen en af de næste dag! Vi bød den russiske familien på te og mad i køkkenteltet og snakkede om deres tur. De havde lige reddet vores ekspedition, så der var ikke det vi ikke tilbød, men de havde stadig en lang tur hjem og ville hurtigt videre og vandre glade af sted i regnen. Det var næsten ikke til at fatte at de bare var dukket op med en satellit-telefon ud af den blå luft. Nu kunne vi fortsætte med de oprindelige klatreplaner.

Jim på Peak Alexandra

Mens vi sad og grinede over situationen kom køkkendrengen ind og sagde noget på uforståeligt engelsk og pegede i retningen af floden. Det viste sig at drengene, som havde krydset floden om morgenen for at gå op på gletsjeren, ikke kunne krydse den fordi vandstanden var steget i løbet af dagen pga. afsmeltning og regnvejret. Vi måtte have fat i nogle reb og kastede en ende over som de kunne binde sig fast i og så måtte de forsøge at vade over efter bedste evne. Anders som var en største af dem gik først og klarede sig fint over, men var tydeligt afkølet af det kolde vand. Jakob var mindre heldig og blev væltet omkuld efter bare to meter gennem vandet, så vi måtte trække ham over i rebet. Simon væltede også og var ved at falde ud af lykken da han blev halet i land. Lettere chokerede og afkølede løb de tilbage til lejeren og fik skiftet tøj. De kunne næsten ikke tro det da vi fortalte om den russiske familie og at gassen var på vej. Samme aften blev det fejret med vodka på russisk manér!

De følgende dage gik med at få transporteret udstyr og mad op på gletsjerne. Vi ønskede hinanden held og lykke med projekterne og forlod base campen for at bruge den næste tid i bjergene. Vejret var ofte godt fra om morgenen til omkring middag, men så kom der typisk tordenvejr hen ad eftermiddagen. Det gav os lidt problemer med at kunne nå at klatre et bjerg på én dag. Et andet problem var at middagsheden gjorde gletsjeren helt blød og nogle gange kunne man synke i til over livet, selvom man havde trådt spor dagen forinden. Én dag da vi var oppe for at se på den rute vi havde tænkt os at klatre, kælvende en hængende gletsjer på bjerget og skabte en kæmpe lavine der gik direkte ned over den klippevæg vi ville have startet op ad. Selvom vi stod 200 meter derfra blev vi dækket af sne fra trykbølgen da islavinen hamrede ned på gletsjeren. ”Change of plans” var Jims kommentar.

Bivuak på Peak Alexandre

Ikke desto mindre gik Jim og jeg i gang med klatringen dagen efter, men dog op et stykke til siden af den hængende gletsjer så vi ikke var udsat for faldende is. Vi klatrede et par reb længder med ren klippe og derefter fulgte vi et system af couloirs til vi var oppe over den hængende gletsjer og klatrede derefter et langt isfelt. Som de tidligere dage begyndte det at trække op til uvejr omkring middagstid og vi kunne se tordenvejret bevæge sig ind imod os. Vi fandt heldigvis et passende sted

at grave os lidt ind under en stor hængeskavle, hvor vi kunne bivakere. Det blev dog en meget lang nat uden søvn fordi det stormede og føg med sne, så de tynde sommer soveposer vi havde medbragt for at spare vægt var ikke til megen nytte. "Extreme camping" jokede Jim med et skævt smil næste morgen.

På toppen af Peak Alexandra

Nu var det igen skyfrit og vi kunne klatre nogle flotte passager på både is og klippe til den enorme overhængende serak som vi vidste, ville føre os til toppen. Vi var lidt i tvivl om vi skulle til højre eller venstre for denne barriere og valgte at gå højre om. Jim forsøgte at klatre op ad en stejl rampe der skar gennem den ellers overhængende isvæg. Mens han var i færd med at sætte en isskrue som sikring brasede hans trin sammen i den varme sne og han styrtede. Heldigvis faldt han

kun et par meter og landede i dyb våd sne, så han ikke kunne falde videre nedad og belastede derfor ikke mit svage ankerpunkt. Vi prøvede nu at gå venstre om serakken og efter en kort isvæg stod vi pludselig på toppen. Det var ret fantastisk at stå der og vide at ingen andre havde været på dette bjerg før os. Man kunne se 360 grader rundt og for én gangs skyld var der skyfri himmel. Vi kiggede mod øst til de bjerge, som de andre drenge havde som projekt og tænkte om de mon også var ved at været på toppen ét sted. Mod syd lå sletterne i Kina, men hvad der for alvor fangede vores blik var områdets højeste bjerg mod vest. Det 5318 meter høje bjerg havde en perfekt form og ud fra hvad vi kunne se var der en mulig rute til toppen. Selvom vi ikke helt kunne se den nedre halvdel af bjerget besluttede vi at vi ville gå om til nabogletsjeren og forsøge det bjerg. Vi begyndte den lange nedstigning og var nede i vores telt på gletsjeren samme aften og sov tungt den nat.

Næste morgen gik vi ned til base campen for at tørre vores ting og få os en hviledag og mødte vi de andre. Simon og Carsten måtte vende om på deres bjerg fordi deres rute havde vist sig at består af centimeter tynd is på klippe. Jakob, Sune og Anders havde været mere heldige med deres rutevalg og kom på toppen af deres bjerg. Vi fejrede at turen allerede havde været en succes på russisk manér og planlagde de næste projekter. De andre skulle klatre med udgangspunkt fra den samme gletsjer, så de behøvede ikke at slæbe udstyr igen, men Jim og jeg måtte gå 15 km til det nye bjerg vi havde udset os. Vi regnede med at bruge rasten af tiden i den nye dal, så vi pakkede alt ned i vores rygsække, som vi skød til at være lige under 30kg tunge med alt klatreudstyret.

Peak Lea med ruten vi klatrede. Lavinesporene ses tydeligt til højre for linien.

Vi gik tidligt næste morgen og måtte krydse flere floder, men endte i en stor bred dal, hvor vi kunne gå det meste af vejen på flade enge. Det var noget af et syn at gå i de knald-grønne enge og have de gølge bjerge tæt på hver side. Vi så flere gange lemminger og ibex, men de var altid ude af syne før man fik kameraet frem. Vi nåede omsider frem til foden af vores bjerg og var så udmattede af at slæbe det tunge udstyr at vi besluttede os for at vi måtte tage en hviledag før vi gik i gang med klatringen. Jeg var dog for utålmodig til bare at sidde i teltet den følgende dag, så jeg gik en tur op ad gletsjeren for at kigge på den rute vi havde udset os. Desværre viste det sig at være en umulig

opgave vi var kommet på. Det første 500 meter af ruten, som vi ikke kunne se fra toppen af vores tidligere bjerg, viste sig at være næsten vertikal klippe efterfulgt af 1000 meter med lavineudsatte sneramper samt en stor hængende gletsjer i midten af det hele. Slukøret gik jeg tilbage og fortalte Jim at jeg ikke kunne se en mulig rute. Han måtte også lige op og selv se efter for det kunne simpelthen ikke passe at vi havde båret al udstyr herop til ingen nytte, men han måtte give mig ret. Godt nok havde vi meget udstyr med men den rute ville kræve det dobbelte og ville nok kræver i hvert fald 3 overnatninger på væggen. Samme aften pakkede vi teltet sammen og gik lidt ned i dalen, hvor vi for en gangs skyld kunne sove på græs frem for en kold gletsjer.

Tilbage i base campen mødte vi Simon og Carsten som i mellemtiden havde været på toppen af et 4885 meter højt bjerg og var helt smadrede. Det havde været perfekt vejr de seneste dage, men nu skiftede det og regnen kom. Jim og jeg var ikke sikre på at vi ville få chancen for at forsøge endnu et bjerg og der var kun 3 dage tilbage til at helikopteren kom. Vi havde dog lagt mærke til et 4950 meter højt bjerg ude i horisonten mod øst, som man kunne se i solens sidste stråler på hver aften fra base campen. Dét skulle være vores sidste projekt og trods regnvejret pakkede vi mad og udstyr til to dage

Vi gik op til foden af bjerget den følgende dag, men vi kunne ikke rigtig se det på grund af den tætte tåge og måtte igen vente tålmodigt i teltet mens regnen trommer. Tidligt næste morgen var det klaret tilstrækkeligt op til at vi kunne se i hvilken retning vi skulle gå for at komme op til den isvæg vi havde udset os. Trods whiteout klatrede vi den første svære passage på en blanding af klippe og is, som førte op til lettere isklatringer på væggen. Efter nogle timer sluttede isfeltet og vi kunne følge en sneryg til toppen. Vi var dog lidt i tvivl om vi virkelig var på toppen, fordi vi stod praktisk talt midt i en sky. Det klarede dog nok op et kort øjeblik til at vi kunne se at der faktisk ikke var noget højere punkt på snekammen og vi lykønskede hinanden med endnu en førstebestigning. Nu kunne vi begynde nedstigningen samme vej vi var kommet op, men solen var så småt kommet frem og varmede nu den vestvendte væg op. Efter som at det havde sneet konstant de sidste to dage lå der en betydelig mængde sne på væggen og varmen satte små skred i gang. Vi havde da også kun klatret ned et kort stykke før en alt for velkendt susende lyd kunne høres over os. "Avalanche!" råbte Jim. Jeg kunne se en stor hvid masse komme i meget høj fart direkte i mod os. Det eneste man kunne nå at gøre var at læne sig ind over sine isøkser og håbe at vi ikke blev revet med. Heldigvis blev vi hængende og havde da også sat tre isskruer imellem os, så vi kunne fortsætte nedstigningen efter at have rystet det værste sne ud af tøj. Adrenalinen havde ikke nået at lægge sig før et endnu større skred kom væltende ned og jeg advarede Jim og lagde mig ind over øksen. Jim var nederst på rebet og kunne ikke komme til skade, men hvis jeg var for langt over hans sidste isskrue når en lavine kom, ville jeg risikere et alvorligt styrt. Det tog ret hårdt på nerverne at bevæge sig igennem det udsatte stykke men der var ikke så meget andet at gøre end at bevæge sig hurtigt og sørge for at have så mange sikringer i mellem os som muligt hele tiden.

Omsider var vi kommet ned af isvæggen og ind under nogle stejle klipper som gave beskyttelse mod lavinerne og vi kunne slappe lidt af. Nu skulle vi bare lige tage os sammen og komme sikkert ned af klipperne. Vi endte dog med at skulle fire os ned fra suspekt blok fordi klippen var kompakt marmor der ikke kunne sikres på nogen måde.

Sikkert nede igen kunne vi ånde lettede op og begynde turen tilbage til base campen, hvor resten af holdet var samlet. Bestigningerne blev fejret og vi besluttede at opkalde bjergene efter vores kærester og koner derhjemme, som en lille gestus for deres tålmodighed overfor vores evindelige eskapader i bjergene. Næste morgen blev vi vækket af et noget højtlydt vækkeur i form af helikopteren der kom for at hente os. Vi var alle noget brugte og mens vi pakkede vores telte bemærkede vi at der var en mand der gik med poser fra køkkenteltet over til sted bagved, hvor han havde en spade. Vi fandt hurtigt ud af at han faktisk var i færd med at grave plastikaffald ned lige ved siden af den bæk vi havde fået drikkevand fra! Vi snakkede kort sammen og så gik vi eller over

med en sort affaldssæk og begyndte at grave tingene op igen, mens russeren fægtede med armene og gentog det eneste han tilsyneladende kunne på engelsk: "it's normal, it's normal". Nej, det var ikke normalt og vi ville bestemt ikke efterlade noget tilbage i de ellers uberørte bjerge.

Helikopteren lettede og vores eventyr i de Kirgisiske bjerge var veloverstået. Under den lange køretur tilbage til Bishkek blev bjergene fejret endnu engang. På russisk manér!

Resultatet af turen var følgende førstebestigninger:

Peak Alexandra (5290m) med ruten "Bivouac - French for Mistake" (D: 5.4, 70, 700m) klatret af Jim Broomhead og Kristoffer Szilas

Peak Pernille (5190m) med ruten "Waiting for the Tide" (AD: 55, 700m) klatret af Sune Buur, Jakob Fisker og Anders Hedeager Pedersen

Peak Lea (4950m) med ruten "Mermaid" (D: M4, 70, 500m) klatret af Jim Broomhead og Kristoffer Szilas

Peak Kathryn (4885m) med ruten "Russian Roulette" (AD: 60, 700m) klatret af Carsten Cooper-Jensen og Simon Lund Jensen

Hele klatreholdet samlet i basecamp.